

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Stühr): Jeg føler mig forpligtet til først at udtale min Beklagelse over, at dette Forslag kommer saa sent herop i dette Ting, og i Sammenhæng dermed at udtale min Tak til det høje Ting, fordi det alligevel har villet behandle Forslaget. Jeg skal i saa Henseende oplyse, hvad der er Grunden til, at det kommer saa sent herop. Det var fra først af Ministeriets Tanke, at Sagen skulde være behandlet som et Forslag paa Finansloven, men da det først var efter Finanslovens Forelæggelse, at Sagen var saa vidt ordnet, at der kunde være Tale om at forelægge Forslag, kunde det ikke komme med oprindelig paa Finanslovsforslaget. Jeg henvendte mig saa i Efteraaret til Folketingets Finansudvalg ikke med et Forslag, men med en Anmodning om en Forhandling med Finansudvalget for at bane Vejen for, at dette store Forslag kunde gaa igennem paa Finansloven. Denne Forhandling endte med, at Finansudvalget lovede at tage Sagen under Overvejelse og give mig Meddelelse. Det varede imidlertid saa længe, fordi der opkom forskellige Spørgsmaal, som jeg ikke havde ment vilde faa nogen Betydning, saa det blev umuligt at faa det frem paa Finansloven til 2den Behandling. Og at forelægge et saa stort Forslag som Ændringsforslag til 3dje Behandling af Finansloven maatte Ministeriet anse for urigtigt. Derfor blev det fremsat som særligt Lovforslag, om hvilket jeg maa sige, at jeg ikke havde tænkt mig, det skulde tage saa lang Tid, inden det kom herop i dette høje Ting. Nu er det imidlertid sket, og jeg beder nu det høje Ting om at modtage det med Velvilje trods det, at det er kommet saa sent, idet jeg tror at maatte sige, at det er en Sag, som fortjener Velvilje og fortjener, at man gør for den, hvad man kan.

Jeg ved, at jeg i dette høje Ting ikke behøver at gaa nærmere ind paa at omtale de Kellerske Aandssvageanstalter; det er ikke saa mange Aar siden, at de Kellerske Anstalter og deres Forhold vare Genstand for en omhyggelig Overvejelse heroppe. Det er 5 Aar siden, at der blev forelagt et Lovforslag, som to Aar igennem blev behandlet heroppe og for 4 Aar siden blev vedtaget, og man undersøgte den Gang disse Anstalters Forhold nøje. Naar der nu forelægges et nyt Lovforslag, er det, fordi der er forskellige Ting, som gøre det nødvendigt at komme Anstalterne til Hjælp. Anstalterne ere for Øjeblikket saaledes stillede, at de vel selv eje tre Ejen-

domme, hvor de have en Del af deres Stiftelser; de eje en Landejendom ude i Nærheden af Gøtøfte, som bestaar af en Gaard, „Lillemosegaard“, og et Hus, „Gammelmosehus“, der findes deres Bygninger, af hvilke den ene indeholder arbejdsføre mandlige aandssvage og den anden kvindelige aandssvage, ogsaa arbejdsføre. Fremdeles eje de Kellerske Anstalter et Asyl „Karensminde“ for — man kan egentlig ikke sige uhelbredelige, thi fuldstændig uhelbredelig er egentlig ingen af de aandssvage — men saadanne, som staa saa lavt, at de ikke kunne gøre noget som helst nyttigt Arbejde, men kun maa underholdes paa et Asyl. Men disse tre Anstalter er langt fra tilstrækkelige til at rumme alle de aandssvage, der ønske Optagelse. Foruden disse tre Anstalter haves der i Baggensgade paa Nørrebro et Skolehjem, hvor der findes et Par Hundrede Børn, og dette Skolehjem har man i mange Aar ønsket at faa forandret, fordi Forholdene ere saadanne, at de egentlig maa siges at være uforvarlige. Der er for lidt Plads, og der er som Følge deraf for lidt Luft i Stuerne og for lidt Legeplads, og hvad der ogsaa har Betydning, det er, at de ikke ere indrettede saaledes, som de burde være af Hensyn til Brandfare, skønt den energiske og dygtige Direktør gør alt, hvad der staar i hans Magt for at sikre mod de Vanskeligheder, som findes. Jeg skal f. Eks. meddele, at en Ting, han øver Skolebørnene i, er hurtig Udrykning i Anledning af Ildebrand, hvis en saadan skulde komme. Saaledes ere Forholdene der af den Beskaffenhed, at man maa sige, at det er uforvarligt at have et Par Hundrede aandssvage Børn anbragte et Sted, hvor Forholdet er dette, at hvis der skulde opkomme Ildebrand, er der den største Fare for, at en meget stor Del af dem skulde brænde inde. Desuden ere disse Bygninger slet ikke indrettede til Anstaltsbrug, det er almindelige Lejehuse, der slet ikke egne sig til den Brug, som nu gøres af dem. Foruden dette store Skolehjem haves der endvidere forskellige Villaer, som ere lejede, og som indeholde Asylister; saaledes er der en paa Ørstedesvej, hvor der findes 70—80 Asylister, men denne sidste Ejendom kunne de Kellerske Anstalter ikke beholde længere end til Foraaret 1900, og inden den Tid maa der være skaffet andet Lokale. At skaffe det til Leje er overmaade vanskeligt, da det dels er vanskeligt at faa Bygninger, der egne sig dertil, og da det dels tillige har vist sig, at naar man skulde leje, var det meget van-